ΖΒΕΛΣΟΥΡΔΟΣ

G. Kazarow: Thrakische Religion

Pauly-Wissowa: Real Enzyclopaedie Bd. VI A.

μετάφρασις [illegible]

σελ. 5 Χαρ. κεφ. II. Διὰ τὸν θεὸν Ζβελσοῦρδον βλ. τὰ τελευταῖα ἄρθρα εἰς Pauly-Wissowa Real-Enzyclopädie.

σ. 60, 67 Αἱ Μακεδόνες Νύμφαι Θουρίδες (Baege 121) εἶναι ὅμοιαι Θρᾷκας εἰς τὸ ὁποῖον τὸ ~~ὄνομα τοῦ~~ δεύτερον συνθετικὸν τοῦ ὀνόματος Ζβερθοῦρδος (Ζβελσοῦρδος) εἶναι φανερὸν ὅτι ἀνταποκρίνεται. Seure: Rev. Ét. Gr. XXVI 248.

σ. 70 88 Εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Δενθηλητῶν, πλησίον τῆς πόλεως Germania εἰς τὸ χωρίον Τζαρίčina, εὑρέθη Θρᾳκικὸν ἱερὸν τοῦ Διός. Ἀπὸ τὰ αὐτὰ τὰ ὁποῖα εὑρέθησαν προέρχονται δύο ἀφιερώσεις εἰς τὸν κύριον θεὸν Ζβελσοῦρδος," Θρᾳκικὰ ἔκτυπα ἀνάγλυφα ἢ ἀγάλματα τοῦ Διός, ὁποῖα ὅμως μὲ ἀφιερώσεις: ὅλων θεῶν καὶ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν. Μεταξὺ τῶν ἀφιερωτῶν εὑρίσκονται καὶ Θρᾷκες.
Kazarow: Rev. Arch. 1913 σ. 342 κε. - Reinach: Rev. Épigr. I 405 - πρβλ. Arch.-Epigr. Mitt XV 94, 12.

σ. 73-74 88 Τελευταῖα δύο ἀνάγλυφα καὶ ὀρειχάλκινον ἀγαλμάτιον ἀπὸ τὴν Θρᾴκην παριστῶσι τὸν Κεραύνιον Δία, ὁ ὁποῖος εἰκονίζεται ὡς γυμνὸς μὲ τὴν δεξιὰν κρατοῦντα κεραυνόν, εἰς τὴν τελευταίαν ἀριστερὰ χεῖρα κάθηται ἀετός. Δύο ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἀνάγλυφα εἶναι ἀφιερωμένα ρητῶς εἰς τὸν Ζβελσοῦρδος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον φαίνεται σαφῶς, ὅτι ὁ τύπος αὐτὸς ἐχρησιμοποιήθη εἰς τὴν Θρᾴκην πρὸς παράστασιν τοῦ Κεραυνίου Ζβελσούρδου.
Διὰ τὴν ἐτυμολογίαν βλ. Jokl παρὰ Ebert Lexi. der Vorgesch. XIII 290. Ὁ αὐτὸς τύπος ἐμφανίζεται ἐπίσης ἐπὶ νομισμάτων Θρᾳκικῶν πόλεων, π.χ. Παυταλίας (Pautalia Beschr. Ant. Münz. Berl. σ. 205 ἀρ. 41 - Geta) καὶ Σαρδικῆς (Muschmov: Les Monnaies de Sardica 90 ἀρ. 287 - Caracalla).
Ὁ Seure: Rev. Ét. Gr. XXVI 225 συμπαρίστησι τὰ ἀνωτέρω ἀνάγλυφα. Πρβλ. Cook: Zeus II 817.
Εἰς αὐτὰ προστίθεται τὸ νεώτερον ἀνάγλυφον ἀπὸ Χαϊδάρ, περ. Popovo BIAB VIII 44 ἀρ. 1, ὅπερ εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὸν κύριον Ζβελθιοῦρδος, καθὼς καὶ τὸ Θρᾳκικὸν ἐπίχαλκον ἀπὸ τὴν Novae, Arch. Anz. 1927, 345 ἀρ. 28α.
Διὰ τὸ ἀνάγλυφον Seure 226 A πρβλ. τὴν παρατήρησιν ἐν Arch. Anz. 1929 316,3
Ἐπὶ τοῦ ἀναγλύφου 228 B, C ἐμφανίζεται ὄπισθεν τοῦ ὤμου τοῦ Διὸς ὄφις ἕρπων πρὸς τὰ δεξιά, ὅπως ἐπὶ τοῦ ἀναγλύφου τῆς Ἄνω Μοισίας Oesterr. Jahresh. XV πα-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2/

σελ. 228. 233. – Bd. Suppl. Bd. III σ. 1138

Μαρμάρινον ανάγλυφον από το χωρίον Zaraevo περ. Popovo εικονίζει παρο-υσιάζει τὸν Ἀσλοφόρον Δία· ἐπὶ τοῦ χείλους τὸ δεξιὰ τοῦ Διὸς βωμοῦ περιελίσσεται ὄφις (BIAB VI 120 εικ. 106) ὀρθὸς ἱστάμενος.

Τὸ αὐτὸ θέμα δεικνύει τὸ ἀνάγλυφον τοῦ χωρίου Ossenetz, περ. Razgrad, IX Ber. d. Arch. Gesell. zu Razgrad 10 εικ. 5...

Πρβλ. τὸ θραυσμένον τεμάχιον ἀναγλύφου ἀπὸ Zaičar-Valič Spomenik der Serb. Akad. LXXX, 56 ἀρ. 126, Ζεὺς Ἀσλοφόρος καὶ ὄφις.

Εἰς τὰ ἀνάγλυφα ἀπὸ τὴν Suchate καὶ Kopilovtzi (BSAB III 42 ἀρ. 35 IV 105 ἀρ. 8) ὁ Κεραύνιος Ζεὺς καὶ ἡ Ἥρα (οὐχὶ Νύμφαι ὅπως νομίζει ὁ Seure) ἵστανται ἐπὶ τετραρόχου ἁμάξης συρομένης ἀπὸ δύο ἵππων· κάτωθεν τῶν ἵππων ὄφις – Ὅμοιον εἶναι τὸ κομψότατον ἀνάγλυφον ἀπὸ τὸ Mogilovo, περ. Čirpan GBPI 1928, 12 εικ. 8: ὁ Ζεὺς ἐνδεδυμένος καὶ χλαμύδα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου, ὁ ὁποῖος ἀφήνει ἐλεύθερον τὸ στῆθος, μὲ τὴν ἀριστερὰν κρατεῖ τὰ ἡνία, μὲ τὴν ὑψωμένην δεξιὰν δονεῖ τὸν κεραυνόν. Ἀριστερὰ ἡ Ἥρα κατὰ ... κρατεῖ τὴν ἀριστερὰν | ἐγείρουσα τὴν δεξιάν, κάτω εἰς τὴν δεξιὰν γωνίαν εὐλογητ(?) ἐπὶ κορμοῦ δένδρου βωμός, περὶ τὸν ὁποῖον ἑλίσσεται ὄφις

Φανερὸν ἤδη καθίσταται ὁ Ζεὺς ὑποκαθιστάμενος ὡς χθονία θεότης...

Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία τ. Ζ'. 1929 σ. 634
Ἀναγνώστου Ἀχιλλέως Σαλαφούδου:
[illegible]
Ὁ Θρᾷξ θεὸς Ζβελθιοῦρδος
Ἀνάγλυφον ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς Σμύρνης

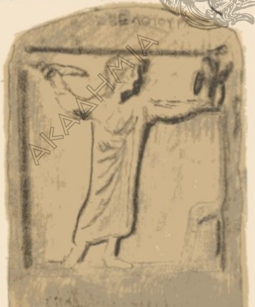

K. Μυρλίδου Ἀπορρήτου:
Θρᾳκικὰ Αθ. τ. Ε'. 1934 σ. 42-43

Ἐν Παναγίᾳ ἀνεσκάφη τὸ ἱερὸν τοῦ Ζβελσούρδου Διός.

Seure: Revue Études Grecques τ. XXVI 1913 σ. 225 κ.ἑ.
Reinach: Revue d'Épigraphie τ. I 1913 σ. 405
Kazarow: Revue Archéologique 1913 σ. 341 κ.ἑ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ